
PŘIJATÉ TEXTY

P8_TA(2016)0123

Situace v Polsku

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. dubna 2016 o situaci v Polsku (2015/3031(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvy Evropské unie, zejména na články 2, 3, 4, a 6 Smlouvy o Evropské unii,
  - s ohledem na sdělení Komise ze dne 11. března 2014 s názvem „Nový postup EU pro posílení právního státu“ (COM(2014)0158),
  - s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
  - s ohledem na Evropskou úmluvu o lidských právech (EÚLP),
  - s ohledem na svou rozpravu na plenárním zasedání dne 19. ledna 2016 o situaci v Polsku,
  - s ohledem na stanovisko Benátské komise ze dne 12. března 2016 o novele polského zákona ze dne 25. června 2015 o Ústavním soudu, která byla přijata dne 22. prosince 2015,
  - s ohledem na čl. 123 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie a její členské státy mají povinnost dodržovat právní stát, demokracii, lidská práva a základní svobody a řídit se hodnotami a zásadami zakotvenými ve Smlouvách EU a v mezinárodních nástrojích v oblasti lidských práv a musí této povinnosti dostát;
- B. vzhledem k tomu, že podle článku 2 Smlouvy o Evropské unii je Unie založena na hodnotách úcty k lidské důstojnosti, svobody, demokracie, rovnosti, právního státu a dodržování lidských práv, včetně práv příslušníků menšin, což jsou hodnoty společné všem členským státům, jimiž se EU a každý z jejích členských států musí řídit ve veškeré své činnosti;
- C. vzhledem k tomu, že podle čl. 4 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii ctí Unie rovnost členských států před Smlouvami a jejich národní identitu;

- D. vzhledem k tomu, že podle č. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii se Unie a členské státy podle zásady loajální spolupráce navzájem respektují a pomáhají si při plnění úkolů vyplývajících ze Smluv;
- E. vzhledem k tomu, že podle článku 17 Smlouvy o Evropské unii je povinností Evropské komise zajišťovat uplatňování Smluv;
- F. vzhledem k tomu, že právní stát je hlavní oporou demokracie a jedním ze základních principů EU, která funguje na základě předpokladu vzájemné důvěry, že členské státy dodržují zásady demokracie, právního státu a základních práv zakotvených v Listině základních práv a v EÚLP;
- G. vzhledem k tomu, že pro právní stát a ochranu základních práv a občanských svobod občanů v Evropě je nezbytný účinný, nezávislý a nestranný soudní systém;
- H. vzhledem k tomu, že Ústavní soud byl zřízen jako jeden z ústředních prvků zajišťujících dělbu moci v konstituční demokracii a ochranu právního státu v Polsku;
- I. vzhledem k tomu, že nedávné události v Polsku, zejména politický a právní spor o složení Ústavního soudu a o nová pravidla jeho fungování, která se týkají mimo jiné postupu a pořadí projednávání případů, zvýšení kvora pro usnášení schopnost a zvýšení počtu hlasů pro přijetí rozhodnutí soudu, vyvolávají obavy ohledně schopnosti Ústavního soudu dbát na dodržování ústavy a zaručovat dodržování právního státu;
- J. vzhledem k tomu, že Benátská komise jednoznačně uvedla, že Ústavní soud není schopen plnit svůj úkol, kterým je zaručovat supremaci Ústavy Polské republiky, neboť jeho rozhodnutí ze dne 9. března 2016 nebylo zveřejněno a nemůže tudíž vstoupit v platnost, což je stav ohrožující právní stát; vzhledem k tomu, že Benátská komise varovala, že ochromením Ústavního soudu by byla ohrožena demokracie, lidská práva a právní stát;
- K. vzhledem k tomu, že kroky polské vlády a polského prezidenta vůči Ústavnímu soudu představují hrozbu pro konstituční demokracii;
- L. vzhledem k tomu, že po orientační rozpravě ze dne 13. ledna 2016 se Komise rozhodla zahájit strukturovaný dialog v rámci postupu pro posílení právního státu a zaslala polské vládě dopis s žádostí o objasnění situace v Polsku;
- M. vzhledem k tomu, že Komise jako strážkyně Smluv nyní shromáždí a prověří všechny relevantní informace a posoudí, zda existují jasné známky systémového ohrožení právního státu;
- N. vzhledem k tomu, že účelem postupu pro posílení právního státu je řešení ohrožení právního státu, které má systémovou povahu, zejména v situacích, kdy tyto hrozby nelze účinně řešit formou řízení o nesplnění povinnosti a nejsou je již schopny účinně řešit ani „záruky právního státu“ na vnitrostátní úrovni;
- O. vzhledem k tomu, že současná Ústava Polské republiky přijatá v roce 1997 zaručuje dělbu moci, politický pluralismus, svobodu tisku a projevu a právo na informace;
- P. vzhledem k tomu, že kromě ústavní krize existují i další problémy, které Evropský parlament považuje za velmi závažné, neboť mohou znamenat porušení evropského

práva a základních práv, včetně práv žen; vzhledem k tomu, že evropské orgány musí tyto kroky polské vlády bedlivě sledovat;

1. domnívá se, že zaručit plně dodržování společných evropských hodnot uvedených v článku 2 Smlouvy o Evropské unii je úkolem zásadního významu;
2. domnívá se, že všechny členské státy musí ve své legislativní a správní praxi plně dodržovat právo EU a že veškeré právní předpisy, včetně primárního práva všech členských států a kandidátských zemí, musí odrážet základní evropské hodnoty, totiž demokratické zásady, právní stát a základní práva, a být s nimi v souladu;
3. je vážně znepokojen tím, že faktické ochromení polského Ústavního soudu představuje hrozbu pro demokracii, lidská práva a právní stát;
4. důrazně žádá polskou vládu, aby respektovala a neprodleně zveřejnila a plně provedla rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 9. března 2016 a aby provedla rozhodnutí ze dne 3. a 9. prosince 2015;
5. vyzývá polskou vládu, aby plně provedla doporučení Benátské komise; souhlasí s názorem Benátské komise, podle něhož polská ústava stejně jako evropské a mezinárodní normy vyžadují, aby byla rozhodnutí ústavních soudů respektována;
6. vítá, že místopředseda Komise Timmermans nedávno navštívil Polsko a na zasedání Komise dne 6. dubna 2016 oznámil, že byl zahájen dialog s cílem nalézt východisko ze současné situace, které bude plně v souladu s ústavním rámcem, což znamená zveřejnění a provedení rozhodnutí Ústavního soudu; sdílí obavy z toho, že by mohla vzniknout situace, kdy budou existovat dva paralelní právní systémy, což by vedlo k právní nejistotě;
7. podporuje rozhodnutí Komise zahájit strukturovaný dialog v rámci postupu pro posílení právního státu, který by měl objasnit, zda v Polsku dochází k systematickému ohrožení demokratických hodnot a právního státu; je potěšen ujištěním Komise, že dialog s polskými orgány bude probíhat nestranně, na základě fakt a v duchu spolupráce, a vyzývá Komisi, aby v případě, že polská vláda v průběhu strukturovaného dialogu nesplní doporučení Benátské komise, aktivovala druhou fázi postupu pro posílení právního státu, vydala své „doporučení k právnímu státu“ a nabídla Polsku pomoc při hledání řešení s cílem posílit právní stát;
8. zdůrazňuje však, že veškeré kroky, které budou učiněny, musí respektovat pravomoci EU a jejích členských států zakotvené ve Smlouvách a musí být v souladu se zásadou subsidiarity;
9. žádá Komisi, aby Parlamentu pravidelně poskytovala podrobné informace o výsledcích svého posuzování, dosaženém pokroku a přijatých opatřeních;
10. vyjadřuje naději, že strukturovaný dialog mezi polskou vládou a Komisí povede rovněž k tomu, že polská vláda přehodnotí i jiná svá rozhodnutí, která vyvolávají obavy v souvislosti s jejich legalitou a potenciálními důsledky pro základní práva;
11. očekává, že dodržování demokracie, právního státu a základních práv bude Komise sledovat ve všech členských státech, aby tak zamezila uplatňování dvojích norem, a že bude podávat zprávy Parlamentu;

12. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a prezidentovi Polské republiky.